

Kázeň z evanjelických služieb Božích v Bratislave (Lamač s VP/Nový kostol),
15. NE po Trojici, 13. 9. 2026, 10.00/18.00 h; ES 365, 230, 669, A 56

téma: **Čo je**

márne a čo požehnané?

Žalm 127, 1 - 2: „1Pútnická pieseň. Šalamúnova. Ak Hospodin nestavia dom, **márne** sa namáhajú stavitelia; ak Hospodin nestráži mesto, **márne** bdie strážnik. 2**Márne** vám zavčasu vstávať a neskoro si sadieť, ješť v bolesti vyrobený chlieb; dosť dáva On svojmu milému v spánku.“

Milí bratia a milé sestry!

Téma dnešnej 15. nedele po Svätej Trojici znie: **Bremeno ustarostenosti**. To neznamená, že máme byť pasívni či leniví. Veď v 2. liste Tesalonickým 3, 10b čítame napomenutie: „Ak niekto nechce pracovať, nech ani neje!“ Slovam 127. žalmu: **treba stavať, treba bdieť**. Alebo ako píše apoštol Pavel v 1. Korintským 3 (v. 6 - 9): **treba sadiť, treba polievať**. No predovšetkým prijímať pre mnohých trpkú pravdu, že **o výsledku našej námahy napokon nerozhodujeme my. Pán Boh je Ten, kto dáva vzrast** (1K 3, 7). Povedané inak: Bez Božieho požehnania, márne naše namáhania.

Žalm 127. vyhlasuje, že naša ľudská aktivita je neporovnateľná s Božou aktivitou. **Budúcnosť tvorí Hospodinovo konanie.**

127. žalm spomína päťorakú ľudskú aktivitu: stavanie domu, stráženie mesta,

vstávanie zavčasu, neskoré si sadanie k odpočinku (jeho oddaľovanie), jedenie v bolesti dorobeného chleba (v pôvodine: chleba trápenia). **Táto ľudská aktivita je v 127. žalme tri razy označená ako márna.** Nie preto, že by čokoľvek zo spomenutého ľudského úsilia bolo samo o sebe zbytočné. No **zbytočným, prázdny** pachtením sa stáva vtedy, **ak je toto ľudské úsilie vykonávané bez Hospodina, teda bez dôvery v Božiu starostlivosť.**

Je zrejmé, že **biblická zvesť nás nevedie k lenivosti, ale k pokore. Nie k nezávislosti na Hospodinovi, ale k dôvere v Jeho pomoc a požehnanie.** Ak by tieto chýbali, *ak by Hospodin nestaval dom, márne - zbytočne* sa namáhajú tí, ktorí ho stavajú.

Biblisti aj rabínski vykladači uvádzajú, že meno kráľa Šalamúna v nadpise žalmu naznačuje, že pri výklade - vysvetľovaní posolstva žalmu treba mať na mysli stavbu jeruzalemského chrámu. Ten dal vybudovať práve kráľ Šalamún.

Keď to dotiahneme do súčasnosti, tak oným **domom a mestom mieni žalm nielen svetskú, hospodársku, ale aj cirkevnú oblasť.** Staviteľmi a strážcami nie sú iba tí, ktorým bolo zverené spravovanie spomenutých oblastí: svetskej, hospodárskej a cirkevnej. **Staviteľmi a strážcami sme my všetci.** Božie slovo nás vystíha pred prílišnou až chorobne úzkostlivou

ustarostenosťou. **Trojnásobným márne odmieta ľudské úsilie, ktoré nepočíta s Bohom.**

Naše snahy nielen v spoločnosti, v ekonomike, ale aj v cirkvi sú márne, prázdne, ak Pán Boh nie je prítomný, keď ho škrtíme z našich plánov. Rodina a spoločnosť bez Boha nikdy nemôže okúsiť, ako Pán Boh zjednocuje ľudí vo vzťahoch. Mesto – spoločnosť bez Boha – podlieha zlu a korupcii.

Príkladom takej nejednoty a prázdneho, márneho počínania je stavba Babylonskej veže (1M 11, 1 – 9). Jej stavitelia si „chceli urobiť meno“, no ich úsilie dopadlo tragicky. **Opustiť Boha, či urobiť z Neho vo svojom živote len štatistu, je zásadným omylom. Kto sa tohto omylu dopúšťa, kto v ňom zotrváva, žije márný život.**

Môžeme sa nesmierne namáhať, no bez Boha či proti Bohu nedosiahneme nič, čo skutočne pretrvá, nič platného a cenného aj pred Bohom. **Pán Ježiš pripomína: „Bezo mňa nič nemôžete činiť“** (J 15, 5c; por. 1K 3, 7). Zmyslom nášho ľudského života nie je byť za každú cenu úspešným a mať nadbytok všetkého. Božie slovo takúto snahu kvalifikuje ako prejav nedôvery v Božiu starostlivosť o nás.

Poctivá práca ctí Boha (Prísl 31, 10 – 29), **je bohoslužbou všedného dňa.** Ak však pracujeme tak tvrdo, že nám nezostáva čas na

Boha, na odpočinok, na rodinu, potom prakticky prejavujeme nedôveru, že Pán Boh sa o nás stará a postará.

127. žalm nám stavia pred oči potrebu vyváženosti: čestnej, poctivej práce - a dôverovaniu Hospodinovi, potrebu odpočinku a aj v ňom dôverovaniu Bohu. Písmo sväté nás neučí záhaľke, nenabáda nás k lenivosti, ale ukazuje, že **tým, ktorí milujú Boha, sa potrebné dostáva ako dar.** Spomeňme si na zasiat zrna. Rastie, aj keď spíme.

Boží ľud izraelský mal trpkú skúsenosť, že ani čo aká veľká bdelosť strážcov neodvráti nebezpečenstvo. Jeruzalem bol neraz dobytý a viackrát zborený. Naproti tomu **svojmu milému Pán Boh milostivo dožičí, čo potrebuje - aj sen, odpočinutie a pokoj - a to práve vtedy, keď sa iní vyčerpávajú,** priam umárajú márnym úsilím. Boh svojmu milému dopraje spánok, ktorý posilní. Tí, ktorí sú s Bohom spojení láskou, ani pri najusilovnejšej práci od včasného rána až do neskorého večera nie sú otrokmi nepokoja, ktorý kradne spánok z viečok. Na druhej strane nedôvera, ustarostenosť, strach z budúcnosti a snaha zaistiť seba samého pred ťažkosťami, vedú k úzkosti, ktorá ničí pokojný spánok.

Vykladači Písma pripúšťajú možnosť, že pôvodný hebrejský výraz „šena“ neoznačoval „spánok“, ale sen ako prostriedok, ktorým Boh oznamuje svoju vôľu. Potom by výrok dostal zmysel: **Zatiaľ čo iní sa o Boha a o zjavenie Jeho vôle márne namáhajú, s tým, kto Boha miluje, Boh vo sne hovorí a dáva mu pokyny.**

Toto spojenie – vzťah s Pánom – pripomína aj apoštol Pavel, keď píše, že *naša práca nie je márna*, ale len *v Pánovi* (1K 15, 58; por. Sk 17, 28). Ide o prácu konanú v spoliehaní sa na Pánovu moc a požehnanie. Naša práca má zmysel len ako odozva – dôsledok Pánovho konania, resp. len vtedy, keď ju konáme ako Pánovi spolupracovníci (1K 3, 4 – 9). **Pán Boh má záujem na tom, aby sme – ty aj ja – boli Jeho spolupracovníkmi.** Boh koná to najdôležitejšie, my len vypomáhame. Na stavbe „domu“ – spoločnosti i cirkvi – **sme Boží „handlágeri“** – Boží pomocní robotníci.

Ďakujeme, že smieme mať účasť na Božom diele. Žiaľ, niekedy trvá dlho, **kým porozumieme, čo je márne a k čomu sa Pán priznáva.** Amen.

S použitím: Luděk Rejchrt: *Radost pro Tvůj den* (vyd: NOVÝ ŽIVOT, Praha 1992); Jan Heller, Jan Beneš: *Poutní písně* (pre Centrum biblických studií vydal Advent-Orion s.r.o, Praha 2001); Kol: autorov: *Výklady ke Starému zákonu III.* (vyd. KNA, Kostelní Vydří 1998); Kol: autorov: *Průvodce životem – Žalmy* (vyd. IBS, Praha 2003); Dr. František. M. Dobiáš – výklad /15.5/ in: *Na každý den 1960* (vyd. Kalich v ÚCN, Praha 1959); **Martin Šefranko, evanjel. a. v. farár**